

Nedbáš, že hynieme?

Text: Evanjelium podľa Marka 4,35-41

V ten deň, keď sa zvečeralo, im povedal: „Prejdime na druhý breh.“ Nato opustili zástup a jeho vzali so sebou, tak ako bol, v člne. Sprevádzali ho aj iné člny. Tu sa strhla mohutná búrka s víchricou a vlny sa valili na čln, takže čln sa už naplňal. Ježiš však spal na vankúši v zadnej časti člna. Zobudili ho a povedali mu: „Učiteľ, nedbáš, že hynieme?“ Zobudil sa, pohrozil víchru a prikázal moru: „Mlč, utíš sa!“ Vtedy víchor ustal a nastalo veľké ticho. A im povedal: „Čo ste takí ustrašení? Ešte stále nemáte vieru?“ Prenikol ich veľký strach a jeden druhému hovorili: „Ktože je to, že ho i vietor, i more počúva?“

Úvod

Evanjelium podľa Marka bolo napísané pre kresťanov z pohanov, pravdepodobne pre kresťanov v Ríme. Autor ho napísal niekedy medzi rokmi 55 až 65 n.l. Rozsiahly požiar Ríma z roku 64 mal za následok prenasledovanie kresťanov.

Zo všetkých štyroch evanjelií, jedine Ján Marek začína písať evanjeliu zvesť slovami „evanjelium“: „Začiatok evanjelia Ježiša Krista, Božieho Syna“. (Mk 1,1) Prenasledovaná a ťažko skúšaná Cirkev v Ríme potrebovala počuť dobrú správu Ježiša Krista, Božieho Syna o záchrane človeka. Nepochybne, aj dnešný človek, ktorý stráca zmysel života, potrebuje počuť tú istú dobrú správu o záchrane!

Štruktúra evanjelia

Pri pohľade na obsah evanjelia, môžeme ho rozdeliť na dve polovice:

- **prvých 8. kapitol sa pýta otázku: „Kto je tento Ježiš“?**
 - Ján hovorí, že Ježiš je ten, ktorý vás bude „krstiť Duchom Svätým“ (Mk 1,8)
 - Boh Otec hovorí, že je „môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie.“ (Mk 1,11)
 - démon svedčí, že je „Boží Svätý“ (Mk 1,24)
 - jeho skutky hovorili, že je lekárom. (Mk 1,29 – 3,12)
 - zlí duchovia hovorili, že je „Syn Boží!“ (Mk 3,11)
 - farizeji a zákonníci hovorili, že „je posadnutý Belzebulom a mocou vládca démonov vyháňa démonov.“ (Mk 3,22)
 - je „syn Márie a brat Jakuba, Jozesa, Júdu a Šimona“ (Mk 6,3)
 - je Jánom Krstiteľom, ktorý „vstal z mŕtvych, a preto v ňom pôsobia mocné sily!“ (Mk 6,14)
 - „Je to Eliáš! A ďalší hovorili: Je to prorok, ako jeden z dávnych prorokov.“ (Mk 6,15)
 - je ten, ktorý „Všetko robí dobre! Aj hluchým dáva sluch a nemým reč!“ (Mk 7,37)

Kto je teda tento Ježiš? Syn Jozefov, prorok, Eliáš, posadnutý ... Je na zahanbenie, že vo vyvolenom národe, ktorý už mnoho rokov očakával príchod Mesiáša, spoznali Ježiša len zlí duchovia a muž posadnutý démonom ako čítame v ev. podľa Marka 5, 6-7: „Keď z diaľky zbadal Ježiša, pribehol a poklonil sa mu. Potom mocným hlasom vykrikol: „Čo ťa do mňa, Ježiš, Syn Boha, Najvyššieho? Zaprisahám ťa na Boha, nemuč ma!“ Až Petrovo vyznanie v 8. kapitole 29. verši je bodom zlomu. Konečne prvý človek spoznáva, že Ježiš je Kristus, Syn Boží, že očakávaný Mesiáš je tu! **Aj my stojíme dnes pred rovnakou otázkou: Kto je tento Ježiš? Vieme, čo sa píše v Biblii, ale potrebujeme si úprimne odpovedať na otázku, kto je pre mňa Ježiš? V koho skutočne verím?**

- **Druhá časť evanjelia podľa Marka sa zameriava na dve otázky:**
 - **Čo znamená nasledovať Ježiša?** Pán Ježiš hovorí v 8. kapitole 34. verši: „*Ak ma niekto chce nasledovať, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma.*“
Opäť si potrebujeme položiť ďalšiu otázku: Chceme nasledovať Ježiša cestou kríža? Učeníci na lodke sa báli, že zomrú. Cesta kríža znamená, nasledovanie Ježiša na kríž, znamená to, že zomrieme s Ježišom.
 - **V čom spočíva Ježišova záchrana, jeho „Mesiášstvo“?** Ježiš poodhalil paradoxnosť svojho mesiášstva v 10. kapitole 45. verši, keď hovorí: „*Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby sám slúžil a dal svoj život ako výkupné za mnohých.*“ Ježiš tu nadväzuje na slová proroka Izaiáša o Ebed Jahve - trpiacom služobníkovi (Iz 53). Pieseň o Ebed Jahve vykresľuje obrátené, priam až nelogické chápanie Božieho konania. Spravodlivý nie je odmenený, ale „stroskotá“ a týmto stroskotaním naplní svoju úlohu, pretože preukáže a dokáže svoju vernosť a pokoru voči Bohu. Evanjelium a Božie konanie má častokrát „nelogickú“ logiku. Apoštol Pavol to v 1. Kor 1,21 vystihol slovami: „*Pretože svet z prejavov Božej múdrosti nepoznal Boha svojou múdrosťou, zapáčilo sa Bohu zachrániť bláznovstvom tejto zvesti tých, ktorí veria.*“

Príbeh o búrke na mori

Vráťme sa teraz späť ku nášmu príbehu o búrke na mori. Ak poznáme širší kontext evanjelia, pri čítaní sa pýtajme sami seba:

- kto je Ježiš?
- čo znamená nasledovať Ježiša?
- čom spočívala záchrana učeníkov – Kristovo Mesiášstvo?

Prejdime na druhý breh

V ten deň, keď sa zvečerilo, im povedal: „Prejdime na druhý breh.“ Nato opustili zástup a jeho vzali so sebou, tak ako bol, v člne. Sprevádzali ho aj iné člny.

Pán Ježiš celý deň vyučoval veľký zástup pri mori. Hovoril ku ľuďom v podobenstvách, hovoril o rozsievачovi, o lampe, o meraní, o rastúcom zrne, o horčičnom zrnku a ďalších, ktoré ani nemáme zapísané. Po tomto úmornom dni sa Ježiš rozhodol preplaviť na druhú stranu jazera. Učeníci dobre poznali Galilejské jazero, mnohí z nich boli rybármi. Vedeli, že v noci je Galilejské jazero nebezpečné, pretože sa na ňom strhávali prudké búrky. Galilejské jazero leží totiž 208 m pod úrovňou mora. Keď chladnejší a vlhký vzduch od stredozemného mora začne klesať ku hladine Galilejského jazera, strhne sa prudká búrka. Učeníci ako skúsení rybári vedeli, že veslovať 12-13 km v noci nebude žiadna zábava. Boli však poslušní a poslúchli Pána Ježiša.

Spiaci Ježiš

Tu sa strhla mohutná búrka s víchricou a vlny sa valili na čln, takže čln sa už naplňal. Ježiš však spal na vankúši v zadnej časti člna.

Prihnala sa búrka. Stalo sa to, čo učeníci asi ticho predpokladali. Napriek nepriaznivej situácii, v hluku vetra, v člne plniacom sa vodou, spí Ježiš. Musel byť veľmi unavený, keď ho ani búrka nezobudila. V príbehu o búrke na mori vidíme Pána Ježiša ako človeka ale aj Boha, ktorý má moc nad prírodnými živlami. Bolo by určite jednoduchšie vidieť Ježiša len ako Boha, ktorý sa zjaví

a utíši more. Ale tu vidíme ľudského Ježiša, toho, ktorý chodí s učeníkmi a vyučuje zástupy, ktorý s nimi je chlieb a teraz pokojne spí, pretože je unavený.

Pri pohľade na zápas mladej cirkvi, ktorá bojuje s gnostikmi, ktorí tvrdili, že Ježiš nemohol byť skutočným človekom alebo naopak, bol len stvorenou bytosťou (ariáni), je mimoriadne dôležité vedieť, že Boh sa stal človekom. Boh sa stotožnil so svojim stvorenstvom, lebo je Emanuel – Boh s nami. Apoštol Ján vo svojom 1. liste výstižne hovorí: „Čo bolo od počiatku, čo sme počuli, čo sme na vlastné oči videli, na čo sme hľadeli a čoho sa naše ruky dotýkali, to vám zvestujeme: Slovo života.“ Je dôležité vidieť, že Boh - Ježiš Kristus je so svojimi učeníkmi na loďke počas búrky. Boh aj s nami prežíva naše životné búrky. Nikam neodchádza, hoci sa aj nám môže niekedy zdať, že práve v tej chvíli Boh - Ježiš Kristu oddychuje. Je dôležité vedieť, že Ježiš nás vedie aj do búrok, ale nikdy nás neopustí.

Ak sa pozeráme na spiaceho Ježiša, môžeme sa spýtať ešte jednu otázku: Môže sa Boh unaviť? V Gen 2,2 čítame: „Siedmeho dňa Boh dokončil svoje dielo, ktoré konal, a v siedmy deň si Boh odpočinul od všetkého, čo utvoril.“ Boh je nepochybne všemohúci, je neustále činný (Ján 5,17: „Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem.“), ale vidíme, že Boh nie je „workoholik“ alebo robot. Vidíme, že sú chvíle, keď aj Hospodin sa zastaví a díva sa na dielo, ktoré stvoril a oddychuje.

Zabudol na nás Boh!?

Zobudili ho a povedali mu: „Učiteľ, nedbáš, že hynieme?“ Zobudil sa, pohrozil víchru a prikázal moru: „Mlč, utíš sa!“ Vtedy víchor ustal a nastalo veľké ticho.

Učeníci zo všetkých síl zápasili s vlnami a vetrom. Došli až na dno svojich síl. Prečo sa to všetko stalo? Pretože boli poslušní a poslúchli Ježiša! Keď sa člň začal plniť vodou a hrozilo, že sa potopí, zobudili Ježiša. Nedbáš, že hynieme!? Môžeme sa každú chvíľu utopiť a tebe je to jedno? Zápasím so životnými problémami, Pane nedbáš, že sa trápim? Ak som v problémoch zabudol na mňa Boh? Učeníci, tak ako aj niekedy my, stáli pred neriešiteľným problémom. Nedokázali sa zachrániť.

Pre učeníkov to bol neriešiteľný problém. Ale nie pre Ježiša. Ježiš vstal pohrozil víchru a moru a zrazu nastalo veľké ticho. **Ježiš je Mesiáš! Syn človeka zachraňuje stratených. Bohu na tebe záleží, nech by si sa nachádzal v akomkoľvek zápase, v akejkoľvek búrke. Boh má moc.**

Pán Boh jasne ukazuje, aké sú jeho zámery s človekom. Prorok Jeremiáš už mnoho rokov pred touto udalosťou hovorí: „Ja poznám svoje zámery, ktoré mám s vami, znie výrok Hospodina, sú to zámery pokoja, a nie nešťastia; dám vám budúcnosť a nádej.“ (Jer 29,11) Ježiš nedoviedol učeníkov do stredu jazera, aby sa utopili. Hospodin nevyviedol Izrael z Egypta, aby ich Egypťania pobili na púšti pri Červenom mori. Boh ani teba nestvoril na to, aby si „zomrel“ (myslíme na večnú smrť). **Boh každého jedného z nás stvoril pre večný život s Ním!**

Prečo ste takí ustrašení?

A im povedal: „Čo ste takí ustrašení? Ešte stále nemáte vieru?“ Prenikol ich veľký strach a jeden druhému hovorili: „Ktože je to, že ho i vietor, i more počúva?“

Pán Ježiš sa učeníkov pýta: „Čo ste takí ustrašení? Ešte stále nemáte vieru?“. Ak ide o život, táto otázka môže znieť sarkasticky. Kto by nebol vystrašený, keď sa začína topiť!? Ježiš otázku o strachu nekladie sarkasticky, ale touto otázkou otáča našu pozornosť ku zmyslu celého príbehu. Prečo by učeníci nemali byť vystrašení? Pretože Ježiš je Boh. Ak sa vrátíme na začiatok príbehu, čítame o tom, ako Ježiš jasne hovorí: „Prejdime na druhý breh“! Ak je Ježiš Bohom, potom pre neho platia slová proroka Izaiáša: „Pamätajte na predchádzajúce veci od večnosti, lebo ja som Boh a iného Boha niet a nikto nie je ako ja. Od počiatku oznamujem budúcnosť, od

pradáva to, čo sa ešte nestalo. Hovorím: *Môj zámer trvá, všetko čo chcem, urobím.*“ (Iz 46,9-10) Ak by učenici verili, že Ježiš je Boh, potom by sa za každých okolností dostali na druhý breh. Nič sa nemôže postaviť Bohu do cesty. **Problémom bolo, že učenici v tej chvíli ešte neverili, že Ježiš je Bohom.** Dostávame sa tu aj ku problémom dnešnej cirkvi a kresťanov. Skutočne je Ježiš Bohom, ktorý dokáže vyriešiť každý problém? Je Ježiš Bohom, ktorý sa zaujíma v mojom živote o každý, aj ten najnepodstatnejší problém? Som hodný Božej lásky a záujmu? Nenechá ma utopiť sa v mojich problémoch? Všetky tieto otázky nás smerujú ku jednej – v koho verím a aká je moja viera?

Problém viery

Autor listu Hebrejom v 11. kapitole podáva jedinečnú definíciu viery: *„Viera je podstatou toho, v čo dúfame, a zdôvodnením toho, čo nevidíme“.*

Viera je presvedčenie, ktoré sa zakladá na predchádzajúcej skúsenosti s Bohom, alebo na Božích sľuboch. Našu vieru charakterizuje dôvera a istota. Východiskom viery je dôvera v Boží charakter, v to, že Boh je taký, za akého sa vyhlasuje. Konečným bodom viery, dôsledkom, je potom istota, že Boh urobí to, čo povedal. Veríme, že Boh naplní svoje zaslúbenia, aj keď nevidíme, že sa naplňajú už teraz, pretože vieme, aký charakter má Boh. Prečo je potom také ťažké uveriť že Boh je milujúci a všemohúci súčasne, že má vôľu ale aj možnosti riešiť každý problém?

Odpoveď nachádzame v príbehu o prvom hriechu: *„Had bol najľstivejší zo všetkých poľných zvierat, ktoré utvoril Hospodin, Boh. Povedal žene: „Naozaj vám Boh zakázal jest' zo všetkých stromov záhrady?“ Žena mu odpovedala: „Ovocie zo stromov v záhrade jest' smieme, ale o ovocí stromu, ktorý je uprostred záhrady, Boh povedal: „Nejedzte z neho, nedotknite sa ho, aby ste nezomreli!“ No had žene povedal: „Nie, určite nezomriete! Boh totiž vie, že v deň, keď budete z neho jest', otvorí sa vám oči a budete ako Boh, budete poznať dobro i zlo.“* (Gen 3,1-5)

V každom, hriechom zasiahnutom človeku je ozvena tejto tragickej udalosti. V prostredí nádhernej záhrady, kde Adam s Evou mohli jest' zo všetkých stromov okrem jedného, sa Satan pýta: *„Naozaj vám Boh zakázal jest' zo všetkých stromov záhrady?“* Tak ako Evy, aj nás sa dnes pýta, či Boh netají pred mnou niečo? Nie je ešte niečo lepšie v živote, čo by si mohol mať?

Satan nám jemne podsúva pochybnosti o Bohu. Chce, aby sme uvažovali o tom, že Boh nie je pravdivý, že pred nami niečo tají a nechce nám dať všetko dobro, ktoré má. Naša viera však stojí na dôvere v Boží charakter. Ak Boh totiž nie je dokonale dobrý, ak tají pred nami niečo, narúša sa náš vzťah s ním a dôvera v jeho charakter. Potom je už len krôčik ku tomu, aby sme uverili, že ku skutočnému vzťahu s Bohom potrebujeme dodržiavať množstvo zákazov a príkazov. Napriek tomu, že Boh je pravdivý, že Ježiš je „Pravdou“, človek má niekde hlboko v sebe otázku: Čo ak ... Boh to so mnou nemyslí až tak dobre? Čo ak v skutočnosti nemá všetku moc!?

Prorok Izaiáš nás uistuje: *„Pozri, Hospodinova ruka nie je taká krátka, aby nemohla zachraňovať, a jeho ucho nie je také nedoslýchavé, žeby nepočulo.“* (Iz 59,1) Prorok Jeremiáš dodáva: *„Ja poznám svoje zámery, ktoré mám s vami,“ znie výrok Hospodina, „sú to zámery pokoja, a nie nešťastia; dám vám budúcnosť a nádej. Keď budete ku mne volať, keď prídete a budete sa ku mne modliť, vypočujem vás. Budete ma hľadať a nájdete ma, lebo ma budete hľadať celým svojím srdcom.“* (Jer 29,11-13) Hoci slová prorokov boli vyslovené ku Izraelu, charakter celého Písma nás nenecháva na pochybách, že by Boh nemal rovnaké zámery z celým ľudstvom. Naopak, Pán Ježiš o Satanovi hovorí: *„On bol od počiatku vrahom ľudí a nestál v pravde, lebo v ňom niet pravdy. Keď hovorí lož, hovorí z toho, čo mu je vlastné, pretože je klamár a otec lži.“* (Ján 8,44)

Príbeh o búrke na mori, nás privádza ku otázke našej viery. Verím, že Boh je:

- všemohúci – On môže zastaviť akúkoľvek búrku?
- vševedúci – On vie v čom sa nachádzaš?
- milujúci – aj v tej najhoršej búrke má s tebou len tie najlepšie úmysly?

Kto je tento Ježiš?

Vráťme sa ešte ku poslednej vete: *Prenikol ich veľký strach a jeden druhému hovorili: „Ktože je to, že ho i vietor, i more počúva?“* Nemáme dôvod sa domnievať, že učeníci by nepoznali Žalmy a Príslovia. O Hospodinovi žalmista píše:

- **Žalm 65,7-8:** „Ty upevňuješ vrchy svojou silou, opásaný si mocou, tíšiš hukot morí, hukot vĺn i hluk národov.“
- **Žalm 89,9-10:** *Hospodin, Boh zástupov, kto je ako ty? Mocný si, Hospodin, obklopený vernosťou. Ty ovládaš pyšné more, krotíš jeho vzduté vlny.*
- **Žalm 107,28-30:** *Vo svojom súžení volali k Hospodinovi a on ich vyviedol z úzkostí. Víchricu zmenil na vánok, vlny sa utíšili. Potešili sa, že všetko stíchlo, a on ich priviedol do vytúženého prístavu.*
- **Prísl. 30, 4-5:** *Kto vystúpil do neba a odtiaľ zostúpil? Kto do svojej hrsti vietor nazbieral? Kto zabalil vodu do plášťa? Ktože vytýčil všetky končiny zeme? Ako sa volá a ako sa volá jeho syn? Isto to vieš! Každá Božia reč je preverená, je štítom tým, čo sa k nemu utiekajú.*

Otázka: „Ktože je to, že ho i vietor, i more počúva?“ je rečníckou otázkou. Pre učeníkov bolo šokujúce pomyslieť na to, že tento Ježiš, ktorý je úžasným učiteľom, prejavuje Božou mocou, by mohol byť skutočne Hospodinom. Učeníci mali o Hospodinovi jasnú predstavu. Je to ten, „*ktorý jediný má nesmrteľnosť a prebýva v neprístupnom svetle, ktorého nikto z ľudí nevidel a ani nemôže vidieť.*“ (1. Tim 6,16) Uveriť, že tento Ježiš je súčasne aj Bohom, bolo v tej chvíli veľmi ťažké. Rovnako ťažké je to aj dnes.

Záver

Božie slovo nie je teóriou. Žalmista hovorí: *Sviecou mojej nohe je tvoje slovo, svetlom môjmu chodníku.* (Ž 119,105) Znova sa preto vráťme ku otázkam z úvodu zamyslenia a pozmeňme ich:

- Kto je **pre mňa** Ježiš?
- Čo znamená **pre mňa** nasledovať Ježiša?
- V čom spočíva **moja** záchrana? **Je Kristus mojím Mesiášom?**

Tak ako kresťania pred dvoma tisícami rokov, ktorým Ján Marek písal evanjelium, aj my prechádzame rôznymi problémami. Nezáleží na veľkosti problému, alebo životnej búrke, ale na tom, kto je Ježiš a či je s nami v našej „lodke“. Ježiš je všemohúci a milujúci Boh, ktorý má moc a ochotu vyriešiť každý problém. Veríš tomu?